

Disponible el vídeo de l'última conferència de la Tribuna d'Arqueologia

El blog del Servei d'Arqueologia i Paleontologia del Departament de Cultura ha publicat el **vídeo de la conferència “Intervencions al jaciment ibèric de Coll del Moro de Gandesa (Terra Alta) entre 2014 i 2018”**, que va tenir lloc el passat 24 d'abril al Palau Marc de Barcelona, en el marc del cicle de conferències de la **Tribuna d'Arqueologia 2018-2019**.

Els conferenciants van ser **Maria Carme Belarte** (ICREA-ICAC) i **Rafel Jornet** (UB - Món Iber Rocs, SL), amb Joan Martínez com a moderador.



Al mateix bloc hi podeu llegir una petita **entrevista amb els conferenciants** sobre alguns aspectes destacats de la xerrada, que us resumim a continuació:

El Coll del Moro és un jaciment amb una llarga trajectòria de recerca. Què han aportat les noves intervencions?

Les intervencions dutes a terme entre 2014 i 2018 han aportat com a primera novetat una ampliació de l'abast de les intervencions. S'ha combinat l'excavació en extensió dins el nucli d'hàbitat ja conegut i definit per una torre, amb treballs de

prospecció. Al nord de la torre es va realitzar una prospecció intensiva pedestre en un territori de 2,5 ha així com prospeccions geofísiques. A més, a la vall de la Cendrosa, al sud-est del nucli d'hàbitat, s'ha prospectat a peu i de forma intensiva un territori de 140 ha.

Quins han estat els principals resultats de l'excavació?

Els treballs han aportat informació sobretot per les fases del segle III aC en endavant. A la zona més ben conservada, al segle III aC es construeixen almenys tres edificis de planta absidal, amb forma de bastió i diverses estances adossades. Un d'aquests recintes ja havia estat excavat per Núria Rafel, que va poder documentar-hi un taller de lli. En les darreres intervencions hem constatat que altres estances del conjunt també tenien funcions artesanals i de magatzem. Destaca un conjunt d'estructures interpretades com un trull, possiblement en ús des del segle III aC i amortitzat a mitjans del segle II aC. A més, tota aquesta zona ha proporcionat centenars de llavors de raïm. Altres estances contenen abundants pesos de teler i fusaïoles, entre altres materials. L'únic bastió pròpiament dit que hem excavat fins al moment conté abundants tenalles i altres grans contenidors, de manera que es podria tractar d'un espai de magatzem alhora que d'un recinte defensiu. Tot això suggereix que l'edifici estava dedicat a activitats artesanals, de producció de vi i de teixits.

Després d'una destrucció per incendi a finals del segle III aC, es documenten per damunt de les restes d'aquests edificis dues fases d'ocupació, una d'elles (a mitjans del segle II aC) no implica reformes constructives importants, mentre la segona (a inicis del segle I aC) es caracteritza per la remodelació d'algunes estances i la construcció d'alguns recintes de planta rectangular sobre els antics bastions.

Quines dades ha aportat la prospecció?

Al nord de l'assentament, entre les dues àrees de necròpolis Maries i Camp Teuler

s'ha documentat una extensió del jaciment estimada en un mínim de 2,5 ha. Els escassos materials d'importació permeten datar aquesta ocupació entre finals del segle VII aC i finals del segle III - inicis del II aC; la fase més ben representada és precisament aquesta darrera, que coincideix amb l'ocupació que tenim documentada pels treballs d'excavació. Malauradament, la prospecció geofísica no ha aportat resultats significatius.

A La Cendrosa la prospecció pedestre de superfície sobre 254 parcel·les ha permès localitzar dos nous jaciments de petites dimensions d'època ibèrica, molt probablement es tracti d'assentaments de tipus rural. A més, atenent als materials recollits, s'han documentat jaciments d'altres èpoques: neolític/calcolític, preibèric i romà alt i baix imperial. La continuació, en els següents anys, dels treballs de prospecció i excavació d'algun dels nous assentaments localitzats hauran de permetre establir i caracteritzar un patró d'hàbitat i la seva evolució en torn del nucli principal de Coll del Moro.